

VOEDSELBANKEN.NL

Boxtel, Sint-Michielsgestel en
Sint-Oedenrode

Jaarverslag 2023

Algemeen

De Stichting Voedselbank Boxtel eo bestaat sinds 21 juni 2006 als zelfstandig rechtspersoon, met als doel het bestrijden van armoede en verspilling van voedsel. Het werkgebied daarbij is de gemeenten Boxtel en Sint-Michielsgestel, alsmede Sint-Oedenrode, thans deel van de gemeente Meierijstad. Tevens zal de voedselbank zich nadrukkelijk inspannen om regelingen die de zelfredzaamheid van de cliënt bevorderen bekend te maken en hierin zo nodig te bemiddelen.

De Voedselbank Boxtel eo is ingeschreven bij de KvK onder nummer 17192785, maakt deel uit van de regio Noord-Brabant-Zeeland en daarbinnen van het cluster Oost-Brabant. In 2011 is de Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) status verkregen. Donateurs kunnen daarmee hun bijdragen in mindering brengen op hun belastbaar inkomen, zulks zowel onder de Inkomstenbelasting als Vennootschapsbelasting.

Onze voedselbank is aangesloten bij de Vereniging Voedselbanken Nederland, een vereniging met landelijke dekking via thans 177 Voedselbanken als leden, die net als onze stichting geheel door vrijwilligers wordt gedraaid. In de algemene ledenvergadering is enige tijd geleden besloten de statuten van de aangesloten voedselbanken te harmoniseren wat door ons inmiddels is gerealiseerd.

Organisatie

De organisatie bestaat uit: bestuur, coördinatoren en uitvoerenden. Met name door de Covid gerelateerde uitdagingen zijn gefaseerd stappen gezet om de organisatie te versterken, zowel qua structuur, taakverdeling en vrijwilligersbestand. Die exercitie is gecompleteerd met als resultaat een sterke, flexibele organisatie, die zich heeft bewezen onder zeer onconventionele omstandigheden en nog immer aan kracht lijkt te winnen.

De samenstelling van het bestuur is thans als volgt:

Ab Gillhaus, voorzitter, *algemeen, voedsel voorziening & veiligheid, externe communicatie, Boxtel*
Conny Claassen, penningmeester
Nanja van Bragt, secretaris, *intake, interne communicatie*
Patrick Melis, *vrijwilligers, Sint-Michielsgestel*
Ad de Gouw, *Sint-Oedenrode*

Volgens de statuten zijn de benoemingstermijnen 4 jaar en kan dit via herbenoemingen maximaal tot in totaal 12 jaar worden verlengd. Thans zitten alle vermelde bestuursleden nog in hun eerste termijn, met alleen de voorzitter in het laatste jaar daarvan.

Samenwerking

Als lid van de vereniging Voedselbanken Nederland staan we er zeker niet alleen voor. Zowel op landelijk als regionaal niveau zijn weer een aantal bijeenkomsten geweest en bindende besluiten genomen over de belangrijkste gemeenschappelijke zaken.

Wij zijn gecommitteerde en proactieve deelnemers in dit samenwerkingsverband. Via de ledenvergaderingen, maar ook de periodiek Nieuwsflits en Meedeler, alsmede de eigen social media, worden wij geïnformeerd over de gang van zaken bij andere voedselbanken en uiteraard over de landelijke ontwikkelingen.

In Sint-Michielsgestel wordt het centrale uitdeel punt voor die gemeente bemand door vrijwilligers die tevens vrijwilliger zijn van de Vincentius Vereniging aldaar. Bij statiegeld acties wordt gezamenlijk opgetrokken en deze vereniging is ook een belangrijke donateur van ons.

Vincentius Boxtel is een andere belangrijke en onmisbare vriend, zeker wat betreft donaties in welke categorie zij met stip onze nummer 1 zijn, maar ook via allerlei andere activiteiten, acties en hand en span diensten.

Daarnaast was er de samenwerking met Jarige Job voor een verjaardagscadeau, met Vincentius Boxtel voor een kerstcadeau, met stichting Leergeld voor leermiddelen, met stichting Neverland voor een gratis verblijf op de Efteling e.d.

Voor de voedselinzameling bij supermarkten hebben we kunnen rekenen op ondersteuning door de Service Club Rooi, de Lions Club Boxtel Belles Amies, hockeyclub MEP en vele andere vrienden en vriendinnen, een geweldige groep mensen die nog steeds toeneemt.

Ook de samenwerking met gemeentes en maatschappelijke organisaties was wederom van groot belang om onze doelstellingen te kunnen bereiken.

Vrijwilligers

Zonder een enthousiast team van vrijwilligers valt alles stil. Immers zij dragen en zijn de voedselbank. We mogen ons dan ook enorm gelukkig prijzen dat in alle drie de plaatsen waar we werken zo'n team aanwezig was en ondanks alles beschikbaar bleef. De huidige stand van zaken, ex de 5 bestuursleden is in totaal 89 vrijwilligers verdeeld over de locaties als volgt: Boxtel 56, Sint-Michielsgestel 21, Sint-Oedenrode 12.

Wij steunen op een grote groep -gemiddeld wat oudere- vrijwilligers, waarvan velen al meer dan 5 jaar actief zijn bij onze voedselbank. Van tijd tot tijd moeten we om die redenen ook afscheid nemen van een vrijwilliger en een opvolger zoeken. Gelukkig zijn we daar steeds vrij goed in geslaagd, mede door ook niet conventionele strategieën in te zetten voor dit doel.

Hygiëne is essentieel voor de voedselbank om aan de gestelde eisen voor voedselveiligheid te voldoen. Het bleek echter heel moeilijk om voor de locatie Boxtel voldoende mensen te motiveren schoonmaakwerk te doen. Een gedeeltelijke oplossing werd gevonden door samenwerking met Reclassering Nederland, waarbij enige werkgestrafden ons op de maandag ochtenden komen helpen en daarnaast hebben we een deel uitbesteed bij Schoonmaakbedrijf Toekomst.

Zorgvuldig omgaan met vertrouwelijke informatie in het belang van onze cliënten staat hoog in het vaandel. Daarom hebben wij een privacy beleid (inclusief vertrouwenspersoon, zie onze website) en is voor alle leidinggevenden en bestuursleden een VOG-verklaring verkregen.

Cliënten

Cliënten kunnen wekelijks een gratis voedselpakket ophalen cq komen winkelen mits men voldoet aan de landelijk vastgestelde criteria. Met de gezinssituatie en geloofsovertuiging wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden. Er waren in 2023 drie uitdeel punten: in Boxtel, Sint-Oedenrode (gemeente Meierijstad) en Den Dungen (gemeente Sint-Michielsgestel).

Een autonoom eigen team van Intakers stelt samen met de cliënt het netto besteedbaar inkomen vast. Diverse parameters zijn hiervoor vastgelegd in een rekenprogramma. Iedere 6 maanden wordt deze toets herhaald. Cliënten waarvan dit inkomen beneden de norm-grens ligt kunnen in principe maximaal 3 jaar gebruik maken van deze vorm van noodhulpverlening. Die termijn vindt zijn historie in de wettelijke bepalingen voor de schuldsanering, welke in de praktijk echter vaak niet toereikend is.

	<i>Boxtel</i>		<i>St.Oedenrode</i>		<i>St.Michielsgestel</i>		<i>Totaal</i>	
eind	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Huishoudens*	119	89	33	17	57	75	209	181

*) *gemiddeld 2,5 monden per huishouden*

In totaal nam het aantal huishoudens af met -28/-13%, als volgt verdeeld: Boxtel -30/-25%, St.Oedenrode -16/-48% en St.Michielsgestel +18/+32%. Dit past in het landelijk beeld, met St.Michielsgestel als uitzondering, veroorzaakt door een relatief hogere instroom daar in de categorieën statushouders en Oost Europese arbeidsmigranten.

Van een stabiele wat neergaande lijn in aantallen was over de breedte echter geen sprake gedurende het jaar. Tot begin maart nam het aantal huishoudens eerst met +10% toe en eind juli werd vervolgens ten opzichte van dat jaarmaximum met -29% het laagste punt bereikt. In totaal werd op -15%/+15% rond het op weekbasis berekende jaargemiddelde gewerkt en deze range bleek goed hanteerbaar, operationeel en financieel.

Er werd ongewijzigd gedurende het gehele jaar op vier dagen per week voedsel uitgedeeld: i) dinsdag, donderdag en vrijdag in Boxtel, ii) woensdag en donderdag in Den Dungen, en iii) donderdag in Sint-Oedenrode.

In Boxtel werd na een goed gepland transitie traject in september overgestapt op een winkelconcept bij het uitdelen, hetgeen door de cliënten zeer positief werd ontvangen.

Voedselveiligheid

Periodiek -maar onaangekondigd- worden wij gecontroleerd door een extern bureau die onderzoekt of wij aan de gestelde eisen van de NVWA voor voedselveiligheid voldoen. Het resultaat van 2022 ad 89 punten op een schaal van 100 kon tot 94 punten verder verbeterd worden 2023. Wederom een score ruim boven de norm gereflecteerd in het beoogde onveranderde "Groene Vignet".

Leveranciers

Om de Voedselvoorziening te managen hebben wij het Team Voedselvoorziening, bestaande uit 5 personen. Zij onderhouden de relaties met de lokale leveranciers en bij structurele tekorten van bepaalde producten trachten zij bestaande leveranciers op te schalen of nieuwe te rekruteren. Verder worden alle supermarkten in ons werkgebied door hen actief bewerkt om hun overschotten in te nemen, klant-inzamelingsacties te voeren, alsmede statiegeldacties waarbij de opbrengst direct wordt omgezet in producten, liefst tegen kostprijs. Tenslotte nemen zij ownership van specifieke uitdagingen aan dit front, waaronder ook het ontstaan van een structureel overschot van een bepaald product, want het tegengaan van voedselverspilling is en blijft een primaire doelstelling.

De uitgangspunten bij de voedselvoorziening zijn benoemd en vastgesteld, als volgt: i) een cliënt moet nog steeds naar de winkel/markt, ii) de winkelwaarde van een pakket levert de client wekelijks een forse besparing op, iii) wat we uitdelen is vers en in principe gezond, iv) als dat kan bieden we keuzes/alternatieven voor de cliënten, en v) we delen uit wat we hebben met oog voor houdbaarheid en versheid.

We zijn er ook in 2023 in geslaagd een hoogwaardig pakket voedingsmiddelen samen te stellen. Gemiddeld ontvangen onze cliënten 25 tot 30 producten per week met een winkelwaarde van €50-70. Er wordt door ons vrijwel niets gekocht, de producten worden geschonken door onze leveranciers en soms vinden giften in natura plaats, zoals via de supermarkt acties. Wij zijn alle betrokkenen daarvoor zeer erkentelijk.

De levering door plaatselijke supermarkten is verminderd als gevolg van hun beleid om artikelen die tegen de THT of TGT-datum aan zitten, zelf met korting te verkopen. Het Team Voedselverwerving heeft mede daarom een plan opgesteld om het gehele jaar door bij alle supermarkten in onze regio volgens een schema acties uit te voeren. Klanten van de supermarkten worden dan gevraagd voor de voedselbank wat extra producten te kopen. Hierbij helpt de prijsinflatie uiteraard niet, maar gelukkig wel dat mensen zonder uitzondering nog beter lijken te weten hoe hard de voedselbanken nodig zijn.

De grote partijen voedsel vanuit de landelijke stroom worden over de regio verdeeld door het Regionaal Distributiecentrum in Tilburg. Dit RDC is verhuisd waardoor de opslag/verwerking capaciteit fors groter is geworden. En daarnaast is er nog uitwisseling tussen de voedselbanken in het cluster Oost-Brabant.

Een constante aanvoer van verse groente ontvingen wij van de voedseltuin op de Kleine Aarde in Boxtel -die vrijwel uitsluitend voor ons produceert- en van de Herenboeren. Door aanpassing van het teeltplan en steeds meer ervaring leverde de voedseltuin meer verse groenten aan en ook langer in het jaar. Ook de voedseltuin draait op vrijwilligers die in weer en wind ervoor zorgen dat onze cliënten zeker twee keer in de week over verse groenten kunnen beschikken. Een enorme prestatie.

Dit jaar hebben we onze cliënten ook weer blij kunnen maken met kerstpakketten van Vincentius, AH en Unilever.

Financiering

De structurele kosten in 2023 waren €113.500, wat in feite met ca 20% zeer bescheiden is versus de (winkel) waarde van de uitgedeelde goederen ad tenminste €565.000. Verder zijn er geen betaalde krachten, geen vrijwilligersvergoedingen en wordt er niet betaald voor voedselaanvoer. Subsidies door de drie deelnemende gemeenten waren de belangrijkste financieringsbron.

Met de gemeente Boxtel en Sint-Michielsgestel is met ingang van 2022 een andere, meer stabiele financieringsvorm gekozen. In navolging van de afspraken met Meierijstad voor Sint-Oedenrode wordt voor een periode van vier jaar en dus t/m 2025, een jaarlijks vast bedrag aan subsidie toegekend. Daarvoor was de subsidie gekoppeld aan het aantal cliënten. Omdat het overgrote deel van de kosten vast is, gaf dit een onzekere situatie. De gemeentelijke bijdragen waren in 2023 goed voor €55.000 oftewel 48% van de jaarlijkse kosten. De prijsinflatie en ontwikkeling van het aantal cliënten zet dit dekkings % evenwel onder druk. Ter illustratie, in 2021 was dit nog 54%. Als dit structureel onder de 45% zakt gaan wij in gesprek met de gemeenten met als doel dit op te trekken naar minimaal 50%.

Giften van particulieren vormen een tweede belangrijke inkomstenbron voor de exploitatie, met vele kleine en een aantal (zeer) grote bijdragen tot niet minder dan €4000 per donatie. Ook scholen, de Vincentius verenigingen, Rabobank etc. hebben hun steentje bijgedragen, waar we hen zeer erkentelijk voor zijn.

De grootste investering dit jaar was het volledig vervangen van de zwaar verouderde koel & vries installaties en daarnaast in het winkel uitdeel concept en de isolatie. Samen een bedrag van €47.400. Iets meer dan de helft hiervan is verkregen van Voedselbanken Nederland en verder mochten we voor dit doel in totaal €17.871/38% donaties ontvangen van Vincentius Boxtel, Vincentius Gestel, Smeva, de Protestant Christelijke kerk en vdVleuten Electrotechniek & Beveiliging.

Het volledige jaar werd afgesloten met een beperkt positief resultaat na eenmalige baten/lasten van €12.839, waarbij daarvoor wel netto €12.943 kon worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve. Het laatste kwam vooral omdat dit jaar uiteindelijk maar 10% van de investeringen uit eigen middelen behoefde te worden gefinancierd.

De vermogens- en liquiditeitspositie van de Stichting was en blijft daarmee solide, met de jaarresultaten in de toekomst sterk afhankelijk van het verwerven van voldoende donaties. Voor een volledig en meer gedetailleerd overzicht van inkomsten en uitgaven, alsmede de balans, zie de Jaarrekening 2023 op onze website.

Communicatie

De website, Facebook en het algemene e-mail adres info@voedselbankboxtel.nl zijn de meest gebruikte communicatiemiddelen om cliënten te informeren en vrijwilligers te attenderen op het verrichten van werkzaamheden bij de voedselbank.

Facebook is in deze mix overigens steeds belangrijker geworden om te communiceren naar het publiek en ook onze eigen vrijwilligers. Daarnaast kunnen we via dat instrument mensen bedanken, in het licht zetten en bijzondere resultaten of overwegingen met onze lezers delen. Het aantal hits langs dit kanaal blijft onveranderd hoog, tot zelfs boven 4.000 op sommige individuele berichten.

Aan het einde van het jaar werd overgestapt naar een meer moderne website met additionele functionaliteit, oa de mogelijkheid van donaties in geld en via een boodschappenmand in goederen. Tevens kent deze een vertaal-module, waardoor de hele website in vele gangbare talen toegankelijk

wordt. Daarmee voorzien we tevens in een nog verdere verbetering in de externe communicatie, ook door alignment van nieuwsberichten op Facebook en de Website.

De goede relatie met de plaatselijke en regionale pers zijn voor ons wederom van grote waarde gebleken.

Een blik vooruit naar 2024

Een risico dit jaar zou voedselverwerving kunnen worden, omdat zowel lokaal als landelijk aanhoudend maatregelen worden genomen in de ketens om overschotten verder te verminderen. Tot op heden is ons Team Voedselverwerving echter zeer effectief in haar missie, waardoor noodingrepen zoals producten inkopen en rantsoeneren niet in beeld kwamen, maar juist het verlenen van hulp aan andere voedselbanken en instellingen gericht op armoedebestrijding.

Voorts verwachten we dat het aantal cliënten niet toeneemt en zelfs structureel wat verder zal gaan afnemen, door meer rust en prijsdalingen op de energiemarkt, alsmede het onder controle komen van de inflatie. Een niveau aan cliënten tussen 165-200 huishoudens is overigens zeer hanteerbaar en zelfs een additionele groei daarboven met +15% tot 230 eveneens, met een forse extra inspanning, maar het moet niet nog veel meer worden. Dan zijn op de onderdelen geld en voedselvoorziening vrijwel zeker extra en nieuwe maatregelen nodig. De plannen daarvoor zijn recent geactualiseerd en op de plank gelegd, waar ze waarschijnlijk blijven liggen voorlopig.

Los van de ontwikkeling van de aantallen zullen we er alles aan doen te allen tijde open te blijven en de dienstverlening ook kwalitatief op orde te houden. Temeer daar zulks vast niet uitdagender kan worden dan we ervaren hebben in de covid jaren 2020, 2021 en 2022, hebben we er alle vertrouwen in ook gedurende 2024 te kunnen leveren op deze missie.

De structurele kosten lopen wel verder en vrij stevig op sinds 2021. Onze insteek op dat punt is dat de gemeentes hiervan tussen 60-50% dragen en het restant ad 40-50% te financieren is uit particuliere bijdragen.

De reserves zijn op dit moment voldoende om een exploitatietekort eventueel tijdelijk te financieren, handhaven van de inkomsten uit donaties, giften en acties zal daarbij cruciaal zijn en daarna is het voornemen de kosten eventueel via een pro rata verhoging van de gemeentelijke bijdragen weer structureel te dekken.

Boxtel, 15 maart 2024
Bestuur Stichting Voedselbank Boxtel eo

Ab Gillhaus, Voorzitter
Conny Meijer, Penningmeester
Nanja van Bragt, Secretaris
Patrick Melis
Ad de Gouw